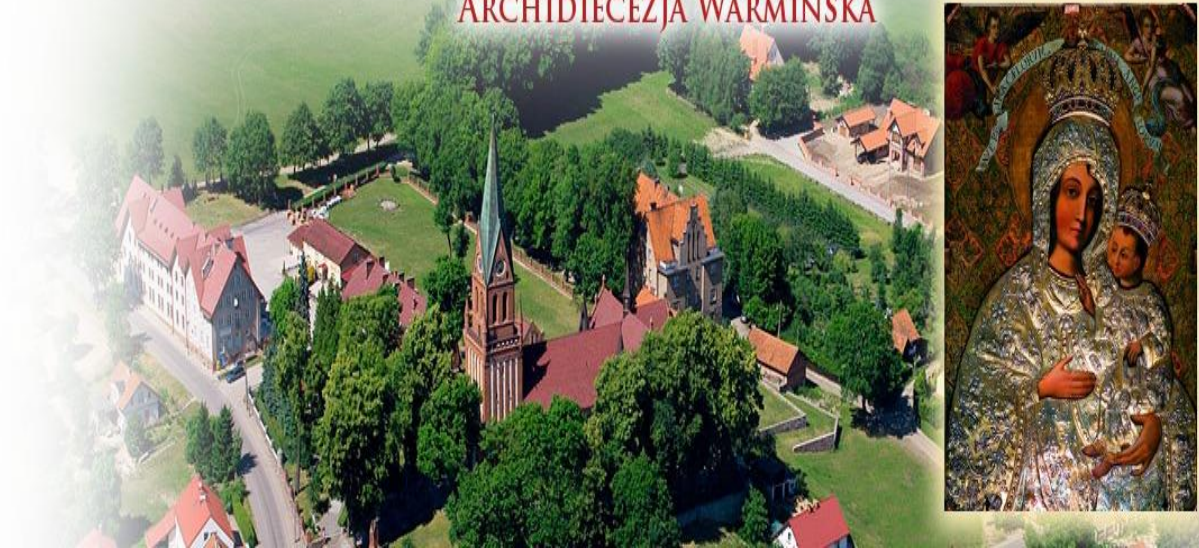

SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ GIETRZWAŁDZKIEJ

ARCHIDIECEZJA WARMIŃSKA

140 lat objawień Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

IV Wyjazd „Granicami Warmii”

Olsztynek – Grunwald – Gietrzwałd

05 sierpnia 2017 roku

Przewodnik i śpiewnik

*Dobromiejskie
Stowarzyszenie
Ludzi Aktywnych*

Program IV wyjazdu „Granicami Warmii”

W dniu 5 sierpnia 2017 roku do Olsztynka, Grunwaldu i Gietrzwałdu.

8:45 - wyjazd z Dobrego Miasta z ronda z przystanku w kierunku Lidzbarka W.

9:45 -11:00 Olsztynek - Skansen– zwiedzanie z przewodnikiem,

11:30 – 14:00 Grunwald -Muzeum Bitwy Grunwaldzkiej.

Po przyjeździe półgodzinna przerwa na kawę i herbatę. Od godz.12:00 zwiedzanie z przewodnikiem Ruin Kaplicy Pobitej i Wzgórza Pomnikowego.

Informacje o bitwie i projekcja filmu.

15:00 -18:00 Gietrzwałd - Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej:

15:00 -15:15 Koronka do Miłosierdzia Bożego,

15:15 – 16:00 Msza św. celebrowana przez ks. Marka Proszka,

16:00 – 17:00 Obiad w Domu Pielgrzyma,

17:00 – 18:00 Droga Krzyżowa,

Ok. godz. 19:00 powrót do Dobrego Miasta.

Park Etnograficzny czyli Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku

to największy w województwie skansen zawierający liczne drewniane budowle z czterech historycznych regionów Prus Wschodnich: Warmii, Mazur, Powiśla oraz terenów Litwy. Pierwotnie utworzony był w Królewcu w 1909 roku, ale powstałe na miejscu kopie zabudowań w latach 1938-42 przeniesiono pod Olsztynek. W czasie działań II wojny światowej wyposażenie wewnątrz wielu chat uległo zniszczeniu. Na obszarze Skansenu znajdują się: stanowisko archeologiczne, grób kurhanowy z wczesnej epoki żelaza oraz 66 obiektów dużej i małej architektury, wyposażonych w narzędzia pracy charakterystyczne dla XIX i XX-wiecznej wsi.

Obiekty w Skansenie

Najciekawsze obiekty w Parku to: kopia kościoła z Rychnowa z polichromią i ołtarzem z połowy XVII wieku, chałupa mazurska z Gązwy koło Mrągowa, chałupa z wystawką podcieniową z Zielonki Pasłęckiej, wiatrak "holender" z Dobrocina oraz wozownia z garncarnią i piecem do wypalania ceramiki z Tomaszkowa. Na obszarze Muzeum organizowane są lekcje muzealne, Targi Chłopskie prezentujące twórców i prace rękodzieła z Warmii i Mazur a także Festiwal Folkloru.

Na Rynku w Olsztynku natomiast stoi dawny kościół ewangelicki - obecnie Salon Wystawowy Skansenu.

Muzeum bitwy grunwaldzkiej w Stębarku

Bitwa była co prawda pod Grunwaldem, ale muzeum bitwy mieści się w Stębarku. Bo po prawdzie najsłynniejsza bitwa polskiego średniowiecza rozegrała się 2 kilometry od wsi Grunwald, pomiędzy wsiami Stębark, Łodwigowo i Ulnowo. Do muzeum możemy dojechać drogą 537. Zatrzymujemy się na parkingu. I od razu możemy zacząć zwiedzanie. Przed nami pomnik z wykutymi dwoma twarzami rycerzy i 30-metrowe maszty ze znakami wojskowymi Polski i Litwy. Zbudowano je w 1960 roku. Idąc od parkingu do pomnika, mijamy po drodze nieforemną bryłę obelisku ułożonego z głazów. To resztki cokołu pomnika grunwaldzkiego, wzniesionego w 1910 roku w Krakowie. Został on zniszczony przez Niemców. Uratowane głazy przeniesiono po wojnie na Pola Grunwaldu. Dalej mamy amfiteatr. Jego arenę zajmuje owalna, prawie 20-metrowa kamienna makieta, przedstawiająca rozmieszczenie wojsk przed bitwą. Pod amfiteatrem mieszczą się: muzeum oraz audytorium i salka kinowa. Można tam zobaczyć kopie zbroi, w jakich walczono pod Grunwaldem w 1410 roku. W jednej z gablot zgromadzono kopie chorągwi krzyżackich.

W salkie kinowej jest 6 ekranów projekcyjnych, na których turyści mogą obejrzeć animacje:

1. Skład wojsk ukazany poprzez prezentację chorągwi (wraz z komentarzem)
2. Szyki bojowe (wraz z komentarzem)
3. Uzbrojenie ukazane poprzez prezentację (wraz z komentarzem)
4. Miejsca koncentracji i kierunki ruchu wojsk
5. Przebieg bitwy
6. Kaplica

GRUNWALD 1410

FAKTY W PIGUŁCE

- Data:** 15 lipca 1410
Konflikt: Wielka Wojna z Zakonem Krzyżackim (1409 – 1411)
Miejsce: Warmia i Mazury, Polska
Rezultat: zdecydowane zwycięstwo sprzymierzonych

STRONY KONFLIKTU

Królestwo Polskie
Wielkie Księstwo Litewskie

vs

Zakon Krzyżacki

DOWÓDCY

Władysław Jagiełło

vs

Ulrich von Jungingen (†)

LICZEBNOŚĆ ARMII

20 000 ciężkiej jazdy polskiej w 50 chorągwiach;
10 000 lekkiej jazdy litewskiej,
ruskiej, mołdawskiej i tatarskiej w
40 chorągwiach

vs

ok. 15 000 ciężkiej jazdy
w 51 chorągwiach

STRATY

Nieznane

vs

Zabici
8000
Wzięci do niewoli
2000 – 4000

15 lipca 1410 r. to bez wątpienia jedna z najbardziej znanych dat polskiej historii. Na Polach Grunwaldu połączone siły Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego starły się z elitą wojsk Zakonu Krzyżackiego wspartą przez ciężkozbrojne rycerstwo z całej Europy Zachodniej. Miażdżące zwycięstwo wojsk polsko-litewskich złamało potęgę Zakonu i przeszło do historii jako jedno z najwspanialszych zwycięstw oręża polskiego.

Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Gietrzwałd leży w połowie drogi między Ostródą i Olsztynem, na skraju południowej Warmii, otoczony niewielkimi wzgórkami nad rzeką Giłwą, prawym dopływem Pasłęki. Akt lokacyjny osadzie wydała 19 maja 1352 roku Warmińska Kapituła Katedralna. Na początku na górze, łagodnie spadającej ku rzece, postawiono drewnianą kaplicę. Prawdopodobnie w tym samym czasie powstała parafia. Pierwszym

znanym proboszczem był Jan Sternchen (1405-1409). W czasie wojny polsko-krzyżackiej 1410-1414 wieś i kaplica zostały zniszczone. W XV wieku postawiono jednonawowy kościół gotycki na podmurówce z kamienia. Konsekrował go 31 marca 1500 roku pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Panny Marii biskup Jan Wilde, sufragan warmiński. Kościół był wiele razy przebudowywany. Pierwszy raz kapitalnego remontu i dostosowania kościoła do stylu renesansowego dokonano pod koniec XVI wieku. Potem, w okresie baroku, świątynię wyposażono w nowe ołtarze. 11 czerwca 1790 roku biskup Ignacy Krasicki nadał świątyni dwa nowe tytuły: świętego Jana Ewangelisty i świętych Apostołów Piotra i Pawła. W XIX wieku ks. proboszcz Józef Jordan (1863-1869) doprowadził do rozbudowy kościoła, wzmocnił fundamenty i ściany. Gietrzwałd stał się sławny dzięki Objawieniom Matki Bożej, które trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Głównymi wizjonerkami były: trzynastoletnia Justyna Szafryńska i dwunastoletnia Barbara Samulowska. Obie pochodziły z niezamożnych polskich rodzin. Matka Boża przemówiła do nich po polsku, co podkreślił ks. Franciszek Hipler, "w języku takim, jakim mówią w Polsce". Matka Boża, na zapytanie dziewczynek: Kto Ty Jesteś? Odpowiedziała: "Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta." Na pytanie czego żądasz Matko Boża? padła odpowiedź: "Życzę sobie, abyście codziennie odmawiali różaniec !" Obecny kształt przybrała świątynia bezpośrednio po objawieniach, kiedy proboszczem był ks. Augustyn Weichsel (1869-1909). W latach 1878-1884, pod kierunkiem architekta Arnolda Guldenpfenniga, powiększono kościół tak, by nie naruszając części gotyckiej związać ją z nową, neogotycką i stworzyć harmonijną całość. Dobudowano nawę poprzeczną z emporami oraz prezbiterium z kryptą, nadając kościołowi kształt krzyża rzymskiego. Rozebrano górną, drewnianą część wieży i wzniesiono murowaną z cegły ze zwieńczeniem neogotyckim. Dach kościoła pokryto dachówką, a wieżę blachą. 13 sierpnia 1945 roku opiekę nad sanktuarium gietrzwałdzkim powierzono Zakonowi Kanoników Regularnych Laterańskich. W latach 1966-1968 rozebrano dawne, zniszczone ogrodzenie i zbudowano nowy kamienny mur z kutymi w metalu przęsłami, granitowe schody i kamienno-cementowe obejście wokół kościoła. Przed uroczystościami 100-lecia objawień Matki

Bożej dokonano renowacji architektury i wnętrza kościoła, założono nową posadzkę marmurową i odnowiono polichromię. Przy prowadzącej do źródła grabowej alejce postawiono piętnaście nowych kapliczek różańcowych, które wykonał rzeźbiarz Julian Kasprzycki z Myślenic według

projektu architekta Sylwestra Kwiatkowskiego z Białegostoku. Na mocy bulli papieża Pawła VI z dnia 2 lutego 1970 roku kościół w Gietrzwałdzie otrzymał tytuł bazyliki mniejszej. 14 października 2003 roku powstała Fundacja Przyjaciół Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej. 2 lutego 2005 roku w bazylice gietrzwałdzkiej, Ks. Arcybiskup Edmund Piszcz, metropolita warmiński, otworzył proces beatyfikacyjny

wizjonerki siostry Stanisławy Barbary Samulowskiej (1865-1950) ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo. 27 czerwca 2007 roku Ks. Arcybiskup Wojciech Ziemia poświęcił gietrzwałdzką Drogę Krzyżową, której kaplice postawione na błoniach gietrzwałdzkich, zaprojektował Marcin Dutko z Warszawy, a rzeźby wykonał Jan Stępkowski .

Uzdrowienia

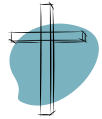
Aby uzdrowienie mogło zostać uznane za cud, potrzebna jest opinia komisji lekarskiej. Uzdrowienie z choroby musi być całkowite, ponadto należy wykluczyć ponad wszelką wątpliwość ludzką pomoc czy to lekarską czy psychologiczną. W Gietrzwałdzie wiele osób doznało pokrzepienia duchowego i uzdrowienia z choroby, chociaż nie były one poddane orzeczeniu komisji lekarskiej. Niektóre osoby złożyły jednak stosowne oświadczenia, ustne lub pisemne. Bardzo często są one potwierdzone świadectwami lekarskimi w czasie choroby, często nieuleczalnej, jak i po wyzdrowieniu. W roku 1962 ks. Franciszek Węglarczyk CRL założył "Księgę cudów".

ŚPIEWNIK

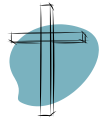
OTO JEST DZIEŃ

Oto jest dzień, (x2)
Który dał nam Pan. (x2)
Weselmy się (x2)
I radujmy się w nim. (x2)
Oto jest dzień, który dał nam Pan!
Weselmy się i radujmy się w nim.
Oto jest dzień, oto jest dzień,
Który dał nam Pan!

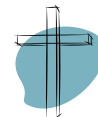

CZARNA MADONNO

1. Jest zakątek na tej ziemi,
gdzie powracać każdy chce
Gdzie króluje Jej Oblicze,
na nim cięte rysy dwie
Wzrok ma smutny, zatroskany,
jakby chciała prosić cię
Byś w matczyną Jej opiekę oddał się
Ref. Madonno, Czarna Madonno
Jak dobrze Twym dzieckiem być
O, pozwól, Czarna Madonno
W ramiona Twoje się skryć
2. W Jej ramionach znajdziesz spokój
i uchronisz się od zła
Bo dla wszystkich swoich dzieci
Ona serce czułe ma
I opieką Cię otoczy,
gdy Jej serce oddasz swe
Gdy powtórzysz jej z radością słowa te:
3. Dziś, gdy wokół nas niepokój,
gdzie się człowiek schronić ma
Gdzie ma pójść, jak nie do Matki,
która ukojenie da?
Więc błagamy, o Madonno,
skieruj wzrok na dzieci swe
I wysłuchaj, jak śpiewamy, prosząc Cię:

GWIAZDO ŚLICZNA

1. Gwiazdo śliczna, wspaniała,
Częstochowska Maryja,
Do Ciebie się uciekamy,
O Maryjo, Maryjo!
 2. Słyszeliśmy wdzięczny głos,
Jak Maryja woła nas:
"Pójdźcie do mnie, moje dzieci,
Przyszedł czas, ach, przyszedł czas".
3. Gdy ptaszki śpiewają,
Maryję wychwalają,
Słowiczki wdzięcznym głosem
śpiewają, ach, śpiewają.
 4. I my też zgromadzeni
Pokłon dajmy Maryi,
Czyste serce Bożej Matce
Darujmy, ach, darujmy!

JAK SZCZĘŚLIWA POLSKA CAŁA

1. Jak szczęśliwa Polska cała,
W niej Maryi kwitnie chwała,
Od Bałtyku po gór szczyty,
Kraj nasz płaszczem Jej okryty.
 - Ref.: Matko Boska, Królowo Polska,
O Pani nasza Częstochowska.
2. W Częstochowie tron swój wzniosła,
Wielka, można i wyniosła,
Lecz najczulsza z matek ziemi,
Cierpi razem z dziećmi swymi.
 3. Tyś cudami zajaśniała,
Swoje serce nam oddała.
Ludu Polski, dziecię drogie,
Masz tu Matkę, szczęście błogie.

Pieśni na mszę świętą

KRÓLOWEJ ANIELSKIEJ

Królowej anielskiej śpiewamy
Różami uwieńczmy jej skroń
Jej serca w ofierze składajmy,
Ze łzami wołajmy doń
O Maryjo, bądź nam pozdrowiona,
Bądź Ty zawsze Matką nam! /2x
Przez Ciebie, o Matko miłości,
Łask wszelkich udziela nam Bóg
A my Ci hołd dajem wdzięczności,
Upadłszy do Twoich stóp.
O Lilijo, jakżeś Ty wspaniała,
Wszelkich cnót rozlewasz woń!2x

OTO JEST DZIEŃ

Oto jest dzień, (x2)
Który dał nam Pan. (x2)
Weselmy się (x2)
I radujmy się w nim. (x2)
Oto jest dzień, który dał nam Pan!
Weselmy się i radujmy się w nim.
Oto jest dzień, oto jest dzień,
Który dał nam Pan!

DZIĘKI, O PANIE

Ref.: Dzięki, o Panie! Składamy dzięki,
O Wszechmogący nasz Królu w niebie!
1. Za to, że dałeś nam wiarę...
2. Za to, że dałeś nam miłość...
3. Za to, że dałeś nam siebie...